

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบชุมชนมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษากระบวนการพัฒนา หมู่บ้านสร้างสุขภาพ บ้านสันติชล อำเภอป่า จังหวัด แม่ฮ่องสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกต ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 7 เดือนคือตั้งแต่เดือน มีนาคม 2549 ถึงเดือนกันยายน 2549

ผลการศึกษาพบว่า

1.กระบวนการพัฒนาหมู่บ้านสร้างสุขภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์บริบทหมู่บ้าน ประกอบด้วยการค้นหาปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพในชุมชน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ตลอดจนศักยภาพในการเป็นหมู่บ้านสร้างสุขภาพ ของหมู่บ้าน

1.2 การสร้างความตระหนักร่วม ประกอบด้วยการลำดับความสำคัญของปัญหา การหาแนวทางแก้ไขปัญหา การกำหนดแนวทางสร้างยุทธศาสตร์ การพัฒนาโครงการร่วม การนำโครงการ ไปปฏิบัติ

1.3 สร้างกลไกการเรียนรู้ ประกอบด้วยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถอดบทเรียน และการติดตามประเมินผลโครงการ

2.ผลของกระบวนการดำเนินงานพบว่า

2.1 ผู้นำและแกนนำชุมชน เกิดความตระหนักในการพัฒนาและสร้างเสริมสุขภาพ ให้กับชุมชน

2.2 ผู้นำชุมชน นำโครงการสร้างสุขภาพ เข้าไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้าน

2.3 แกนนำชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ มีทัศนคติ มีความรู้ และมีทักษะในการจัดทำแผนและโครงการ สร้างเสริมสุขภาพในหมู่บ้าน

2.4 ประชาชนในชุมชนมีการรับรู้และตระหนักในปัญหาสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพเพิ่มขึ้น

2.5 หมู่บ้าน ได้โครงการสร้างเสริมสุขภาพ 10 โครงการ

3.ตัวชี้วัดหมู่บ้านสุขภาพดีบ้านสันติชลประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ด้าน คือ ด้านสิทธิเสรีภาพของชาวบ้าน ด้านความสะอาดของหมู่บ้าน ด้านการปราศจากอบายมุข และด้านการปราศจากโรค

This Research was Community Action Research (CAR). The purpose of this study was to Investigate development process for Health Promoting village. Data were collected through interview focus group discussion, In-dept Interview, non participation observation, participation observation and workshop. This research held on March to September 2006.

The finding of the research were revealed that:

1. Health Promoting village development process regarding

1.1 Context analysis compose of Health problem seeking, analyzed health problems in the community including the latency for being Health Promoting village .

1.2 Awareness building compose of ordering health problems, finding problems solving, set up strategies, project development and Implementation.

1.3 Learning Infrastructure building compose of a stage arrangement exchanges to learn , after action review (AAR)and evaluation.

2. Considering to Health Promoting village process effect were revealed that :

2.1 Leader and community representative were awareness in health promotion.

2.2 Community leader lead the project reaches in community plan.

2.3 Community mainstay that attend the project , were good attitude , acknowledgement, understand , and have the skills in health promotion planning and project management.

2.4 The people in community has the acknowledgement and realize in health problems and health promotion have increased.

2.5 The village have 10 health promotion projects for promote health.

3. Healthy village Indicator of Bansantichon have 4 item

were people has liberty and human rights, clean village , village without temptation and without disease.